

...بیا بخونیم...

قندک چه مهربونه چیپ و راست رو می‌دونه

نام:

نام خانوادگی:

نام خانه‌ی کودک:

نام مربی:

شماره‌ی تلفن:

عنوان و نام پدیدآور: فندک چه مهر بونه چپ و راست رو می دونه/ نویسندگان حمیدرضا کلامی ... [و دیگران] همکاران فاطمه آقاخانی ... [و دیگران]؛ ویراستار سیدمهساره قربانی؛ تصاویر: زهره اقطاعی؛ مجری طرح دفتر مطالعات و صنایع فرهنگی انگاره؛ صاحب امتیاز: موسسه آموزش شهر.

مشخصات نشر: تهران: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، موسسه نشر شهر، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۲۴ ص: (مصور (رنگی)).

فروست: مجموعه شهر ریاضی: ۲۱.

کتابهای کودک قندون.

شابک: دوره: ۲-۲۳۷-۲۳۹-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۴۳۹-۲۲۹-۷؛ ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۹-۲۲۹-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

پادداشت: گروه نویسندگان حمیدرضا کلامی، جواد آهنگران، سیدفاطمه طبیان، مینا شجاعی.

موضوع: سامانه سینا (سامانه یکپارچه نظام آموزشی)

موضوع: آموزش پیش دبستانی - راهنمای آموزشی

موضوع: Education, Preschool - Study and teaching

موضوع: ریاضیات - راهنمای آموزشی (پیش دبستانی)

موضوع: Mathematics - Study and teaching - Preschool

شناسه افزوده: کلامی، حمیدرضا، ۱۳۵۲ -

شناسه افزوده: آقاخانی، فاطمه

شناسه افزوده: قربانی، زهره، سیدمهساره، ویراستار

شناسه افزوده: اقطاعی، زهره، ۱۳۶۲ - تصویرگر

شناسه افزوده: موسسه نشر شهر

شناسه افزوده: Nashr-e Shahr Institution

شناسه افزوده: گروه انگاره

شناسه افزوده: زمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، موسسه آموزش شهر.

رده بندی کنگره: ۹۱۳/۹۱۴/۷۵/۸۱۱۴/۲۵

رده بندی دهی: ۳۷۲/۲۱۰۵۵

شماره کتابخانه: ۵۳۷۰۳۳۷

عنوان کتاب: فندک چه مهر بونه / چپ و راست رو می دونه

صاحب امتیاز: موسسه آموزش شهر

مجری طرح: دفتر مطالعات و صنایع فرهنگی انگاره

زیر نظر شورای نظارت: دکتر قدیر مهاجری مینایی، دکتر ریحانه رئیس طوسی

حجت الاسلام مجتبی الهی خراسانی، دکتر حسین آقا فرش فروش

گروه نویسندگان: حمید رضا کلامی، جواد آهنگران، سیده فاطمه طبیان

دکتر مینا شجاعی

ویراستار: سیده سارا قربانی تنها

طراح جلد: مرجان شام بیانی تصویرگر: زهره اقطاعی

صفحه آرا: سید ایمان سجادی، شهاب الدین آشتیانی

نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۹-۲۳۷-۲

قیمت: ۸۵۰۰ تومان

کلیه حقوق برای صاحب امتیاز محفوظ است.

تلفن گویا: ۱۸۳۷

پایگاه اینترنتی: ma.farhangsara.ir

ناشر: مؤسسه نشر شهرنشانی: آهوان حقانی، باغ کتاب تهران، تلفن: ۰۲۱۹۶۰۴۵۵۰۰

نشانی مرکز مطالعات و آموزش: خیابان کریم خان زند، بعد از تقاطع حافظ

نیشن کوچه شهید گلایی، پلاک ۱۹۵، تلفن: ۰۲۱۸۸۹۹۵۸۸۷ - ۰۲۱۸۸۸۹۵۸۸۷

همکاران: فاطمه آقاخانی، آریتا باقری، سعیده بالایی، زهرا پیر هادی، مریم جانفدا

مهری جعفری، هاجر خانی، فاطمه نوری

فهرست

۴	مرور و یادآوری مفاهیم اندازه و فضا
۵	آشنایی با مفهوم هندسی خط بسته
۶	آشنایی با مفهوم هندسی خط باز
۷	آشنایی با مفهوم هندسی گوشه
۸	آشنایی با شکل هندسی سه گوش (مثلث)
۹	آشنایی با شکل هندسی چهار گوش (مربع)
۱۰	آشنایی با شکل هندسی گردی (دایره)
۱۱	آشنایی با شکل هندسی چهار گوش (مستطیل)
۱۲	مرور و تثبیت شکل های هندسی
۱۳	کاربرد شکل های هندسی
۱۴	شکل های هندسی و هنر
۱۵	آشنایی با مفاهیم دست راست / دست چپ
۱۶	آشنایی با مفاهیم دست و پای راست / دست و پای چپ
۱۷	آشنایی با مفاهیم دست راست / دست چپ
۱۸	آشنایی با مفاهیم دست و پای راست / دست و پای چپ
۱۹	آشنایی با مفاهیم جهت راست / جهت چپ
۲۰	آشنایی با مفهوم رابطه
۲۱	ارتباط بین جزء و کل

پیش گفتار

آموزش یکی از راهبردهای اساسی و همیشگی تحقق اهداف و مأموریت های اجتماعی و شهروندی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران است.

مکان آموزش گسترده، فضای مطلوب و مربیانی که صلاحیت آموزشی دارند، موجب شده سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران یکی از شبکه های بزرگ و گسترده ی آموزشی کشور تبدیل شود.

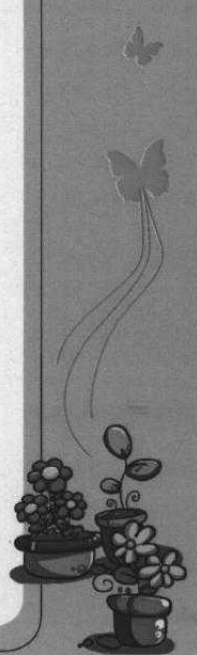
خانه ی کودک شهرک های یکی از مجموعه های آموزشی وابسته به این سازمان است که بر اساس نظام و محصولات آموزشی یکپارچه برای گروه سنی ۵،۴ و ۶ ساله طراحی شده است. برنامه ریزی آموزشی خانه های کودک به گونه ای است که ضمن تلاش در جهت تحقق اهداف نظام رسمی مبتنی بر اهداف پایه گانه ی آموزشی از دبستان، مصوب شورای عالی آموزش، و مأموریت های اجتماعی شهرداری تهران، توانمندسازی و افزایش مهارت های زندگی شهری و اجتماعی کودکان را نیز در اولویت خود قرار داده است.

در حال حاضر، ۷۵ خانه ی کودک سازمان فرهنگی هنری تلاش می کنند به همه ی جنبه های رشد کودکان توجه کنند و آن ها را در فضایی مناسب، خلاق و پویا آموزش دهند؛ تا شهروندانی اخلاق مدار، مشارکت جو و مسئولیت پذیر تربیت کنند.

سنتش میزان تحقق اهداف تعیین شده و اندازه گیری اثربخشی برنامه های تدوین شده در دستور کار مرکز مطالعات و آموزش سازمان قرار دارد. اما دیدگاه های ارزشمند شما تصویری دغدغه مند را به ما ارائه خواهد داد.

امید اینکه در پر تو عنایت حضرت حق واقع شود.

مرکز مطالعات و آموزش سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران

مفاهیم ذهنی و سپس به مفاهیم کاربردی تبدیل شوند.

در طراحی این مجموعه از کتاب‌های ریاضی پیش دبستانی، با توجه به مطالب ذکر شده، سعی شده است:

موضوع و مفهوم به زبان فکری کودک نزدیک باشد؛ تا به این وسیله اشتیاق کودک برای ادامه‌ی فرایند یادگیری در هر مرحله افزایش یابد.

بنا به مراحل شکل‌گیری یک مفهوم در ذهن کودکان، آموزش با توجه دادن کودک به اشیای محیط پیرامونش آغاز شود؛ تا توانایی، دقت و توجه کودک در مشاهده افزایش یابد. این مسئله باعث می‌شود فراگیری سایر مفاهیم، مانند مفاهیم علوم و... نیز برای کودک ساده‌تر باشد.

با تمرین‌های انتزاعی‌تر و ترکیبی مفهوم در ذهن کودک گسترش یابد و تثبیت شود.

در طراحی و نگارش کتاب‌های «شهر ریاضی» اصول زیر رعایت شده است:

- توجه به اهداف، برنامه‌ها و محتوای آموزش ریاضی در دوره‌ی پیش دبستانی؛

- توجه به توانمندی‌های جسمی، ذهنی و روحی کودک در این دوره‌ی سنی؛

- توجه به نیازهای طبیعی و خواسته‌های عاطفی و علایق کودک در این دوره‌ی سنی؛

- توجه به معیارها و ویژگی‌های خاص کتاب کودک؛

- عهد اخلاقی به آرمان‌های تربیتی و ارزش‌های فرهنگی و بومی؛

- بهره‌گیری از رهنمودهای استادان، مربیان و کارشناسان دوره‌ی پیش دبستانی و آموزش ریاضی و مطالعات، پژوهش‌ها و تجربیات نویسندگان.

بر اساس اصول ذکر شده، سعی کرده‌ایم پیوندی میان مفاهیم و مهارت‌های کاربردی با تجربه‌های زندگی و واقعیت‌های ملموس پیرامون کودک برقرار کنیم. در کنار آن با بهره‌گیری از نقاشی، رنگ آمیزی، تصویرهای جذاب، آهنگ‌های شاد و فعالیت‌های بازی و چسباندن و... علاوه بر این مجموعه مهارت‌ها برای کودک، بستری مناسب برای ارائه‌ی محتوای آموزشی نیز فراهم کنیم؛ تا پاسخی مثبت و در شأن احساس، هیجان، حوصله و حس کنجکاوی کودک داده باشیم.

استفاده از سایر شیوه‌های آموزش که در قالب کتاب امکان ارائه‌ی آن نبود، مانند: نمایش فیلم، قصه‌گویی، اجرای نمایش، انجام بازی، کشیدن نقاشی، ساخت کاردستی و هر گونه فعالیتی که بتواند کودک را با تجربه‌ی واقعی‌تر مفاهیم در پیوند با محیط مواجه کند - توصیه می‌شود.

بی‌شک، همه‌ی این امور جز در سایه‌ی الطاف الهی و همت و تلاش و هم‌فکری خالصانه‌ی یاران و دوستان عزیز امکان‌پذیر و میسر نبود.

در پایان، از صمیم قلب، مطمئنیم انتقادات و پیشنهادها و شما صاحب‌نظران، مربیان و والدین گرامی روشنائی بخش مسیر آینده‌ی مجموعه‌ی ما خواهد بود؛ تا بتوانیم نقش مؤثرتری در رشد و شکوفایی فرزندان این مرز و بوم داشته باشیم.

اغلب ما فکر می‌کنیم خلاقیت مخصوص نابغه‌ها و

آدم‌های بزرگ است، ولی باید بدانیم برای خلاق بودن نیازی به داشتن هوش و ذکاوت بالا نیست. یک فرد خلاق الزاماً فردی باهوش نیست، زیرا اگر بتوانیم زمینه‌ای مناسب برای تجربه، آزمایش و کنجکاوی درباره‌ی پدیده‌های محیط پیرامون کودک فراهم کنیم، قوه‌ی خلاقیت و ابتکارش پرورش می‌یابد. در این امر، باید به این نکته توجه داشت که برای پرورش خلاقیت در کودک تجربه‌های یادگیری باید حتی‌الامکان به تجربه‌های دنیای واقعی او نزدیک باشد و از شجاعت و جسارت کودک برای یادگیری، کشف دنیای پیرامون، پرورش هوش و استعداد وی بهره گرفت.

انسان از لحظه‌ی تولد و... فرایند رشد تجربه‌های زیادی کسب می‌کند که برخی از آن‌ها برای یادگیری مفاهیم علمی ضروری است. کسب تجربه‌های متنوع، هم‌زمان با رشد ذهنی فرد، باعث می‌شود مفاهیم انتزاعی - در نتیجه مفاهیم ریاضی برای او درک کردنی باشند. اما باید توجه داشت طی کردن فرایند رشد مانند بالا رفتن از پلکان یک نردبان است که باید به مراحل آن به ترتیب پیش برود.

به‌طور کلی درک عمیق و صحیح هر مفهوم در ذهن کودک طی سه مرحله امکان‌پذیر است که عبارت‌اند:

۱. مرحله‌ی ادراک مفهوم
در این مرحله، مفهوم اولیه‌ی ذهنی کودک از طریق برخورد مستقیم با موضوع (مشاهده و تجربه) ایجاد می‌شود. در این مرحله، بهتر است به وسیله‌ی اشیاء به صورت عینی و بایانی ملموس و ساده مفاهیم ارائه شود. (مثلاً با نشان دادن یک قاب عکس مفهوم چهار گوش بیان شود).

۲. مرحله‌ی انس با مفهوم
در این مرحله، کودک بر اساس تجربیات کسب کرده از مرحله‌ی قبل و آموختن تجربه‌های دیگران در فرایند آموزش، به تصحیح و تکمیل مفهوم اولیه می‌پردازد و می‌تواند در ذهن خود مفهوم اولیه را گسترش و شبیه‌سازی‌های دیداری انجام دهد. برای عبور کودک از این مرحله باید با بهره‌گیری از تصویرها و شکل‌های مختلف به کودک کمک کرد تا همان رابطه‌هایی را که بین اشیاء دریافتی است بین تصویرها نیز دریابد و یافته‌های خود را عمق می‌بخشد. (مثلاً مربی با کشیدن یک چهار گوش در اندازه‌ها و جهت‌های مختلف روی تخته به تکمیل مفهوم اولیه‌ی چهار گوش در ذهن کودک می‌پردازد).

۳. مرحله‌ی عرضه و به کار بستن محتوای یادگیری
کودک در این مرحله با به کار بستن دانش و معلومات خود توانایی‌ها و آموزه‌های شخصی خویش را تجربه می‌کند و بدین وسیله درک و تشخیص خود را عمیق‌تر کند. در این مرحله، باید با شناختن تفاوت‌های فردی فراگیران سعی شود توانایی کودکان را در برخورد با مسئله افزایش داد. (مثلاً مربی با دادن چهار میله‌ی هم‌اندازه و خمیر بازی از کودک می‌خواهد یک چهار گوش بسازد).

بنابراین، بر اساس آنچه بالا بیان شد، آموزش ریاضیات باید به گونه‌ای باشد که در فرایند آموزش، مفاهیم دیداری به